

HAGERI KIRIK

EELK Hageri Lambertuse koguduse infoleht, detsember 2016, nr. 26

Lehes:

Au olgu...

Vaimulik mõtisklus

Meenutades Paul Saart

Ikka palvemajast...

Kontsert „Jõulumõte“

Ristsõna. Reformatsioon 500

Tervitused Sakust

Tulemas on koguduse valimised

Juubelid ja suured sünnipäevad

Kohila valla adventiküünla süütamine

Koguduse II poolaasta kroonika 2016

Teated

Foto: Jana Laar

10. detsembril 2016, kolmanda adventi eelse laupäeva pärastlõunal toimus Hageri kogudusemajas jõulupärgade meisterdamine. Kohale oli tulnud ligi 20 inimest, nii väikseid kui suuri, kelle usinate ja loovate käte all valmisid imeilusad jõulupärjad.

Au olgu...

Äkitselt olid inglitega taevased väed Jumalat kiitmas: "Au olgu Jumalale kõrges ja maa peal rahu, inimestest hea meel!"

Lk 2,13-14

Au ja kirkus on algselt kreekakeelses Luuka evangeeliumis tähistatud sõnaga *doksa*.

Alguses olid karjased ümbritsetud Jumala kirkusest, seejärel ingliskoor laulab Jumalale kiitust.

Me kõik, inimesed, igatseme austuse, tunnustamise ja kiituse järele. Kui ei ole piisavalt kindlust enda austamise osas, siis soovime vähemalt kuuluda auväärsele seltskonda. Au on üks osa aususest, erakordsusest, ustavusest ja moraalist. Aust ilmajäämine ei ole meeldiv, ei meeste ega naistele. Aust ilmajätmine toob endaga kaasa kurjuse, vägivalda ja õnnetuse. Mõõdukast austusest osasaamine on meie enesetunde seisukohalt vältimatu. Inimõigused ja -väärikus on rajatud sellele, et iga inimene peaks leidma austust, vähemalt mingiski eluvaldkonnas. Ükski inimene ei ole nii halb, et temas midagi head ei oleks.

Normaalne au ja austus võivad aga muutuda ka valeks ja haiglaslikuks. Elu ühest põhiõigusest võib saada eesmärk omaette. Nii nagu raha võib muutuda vahendist mammonaks, nii võib ka au muutuda kuulsuse tagaajamiseks. Nii nagu mõistus ja mõistlikkus võib muutuda diktaatoriks armastuse ja emotsioonide üle, nii ka au võib nõuda kogu tähelepanu endale.

Lutheri koostatud nimekiri, selle maailma ebajumalatest, sisaldab ka igatsuse au ja hea maine järele. On inimesi, kes on veendunud ja üleolevad oma heast mainest ning kes muutuvad lootusetuks, kui see maine saab kannatada või kaob.

Jõulusõnum laseb aule ja selle taotlustele paista oma valguse. Keisri ülemvõimu all ja käsutäitjate maailmas inglite lauldud laul on täiesti teisest olemisest. Laul algab lausa revolutsiooniliste sõnadega: "Au olgu Jumalale kõrges...". Tähendab, Jumalale kuulub suurim austus, Tema on kõrgeimal kohal. Ta on ka üle riigikordade, üle kuningate ja keisrite.

Soli Deo gloria.

Kaasaegses piiblitõlkes on riimid ja laulud eraldatud muust tekstist mõttekriipsu või jutumärkidega. Nii on siingi. Inglise laul on seega võinud kunagi olla ka laul, mida kogudus koos laulis. Tänapäevalgi laulab kogudus püsti seistes ühte jumalateenistuse keskseimat hümnit: "Au olgu Jumalale kõrges...". Jumala austus ja usk Jumala kohalolekusse muudab inimliku koosoleku jumalateenistuseks.

Kui inimene tahab võtta au Jumalalt endale, siis ta tahab saada ise jumalaks, astuda ise Jumala kohale. Kui inimene loodab ainult oma aule, siis ta loodab vaid iseendale. Sellisel juhul ta mitte ainult ei hülga Jumalat, vaid ka kaasinimese. Kaasinimesest on saanud võistleja ja rivaal, selle asemel, et olla vend või õde.

Au Jumalale on aga olemuselt rõõmusõnum. Jumalale au andmine ei võta seda inimestelt ära, vaid tuletab meelde ja loob osaduse. See omakorda on aluseks armastusele ja rahule. Jumala austamine on läbi inimkonna ajaloo järeleproovitud võte ja võimalus pöörata oma pilk enda tühisusest ära ja vaadata elu allikasse. See on väiksema võimalus kuuluda suuremasse, olla kaasa haaratud ja üles tõstetud.

Valgused on erinevad. Ka väikene küünlaleek heidab valgust, päikese valguses võib aga küünlaleek tekitada juba varju. Ometi sõltub ka küünlaleek päikesest.

Jumala austus ei võta inimeselt midagi ära, vaid annab kõik eluks vajaliku, muu hulgas ka au.

Jõulud on samaaegselt nii Jumala austamise kui inimliku rõõmu pühad.

Õnnistatud jõuluaega ja rahulikku argipäeva!

Jüri Vallsalu

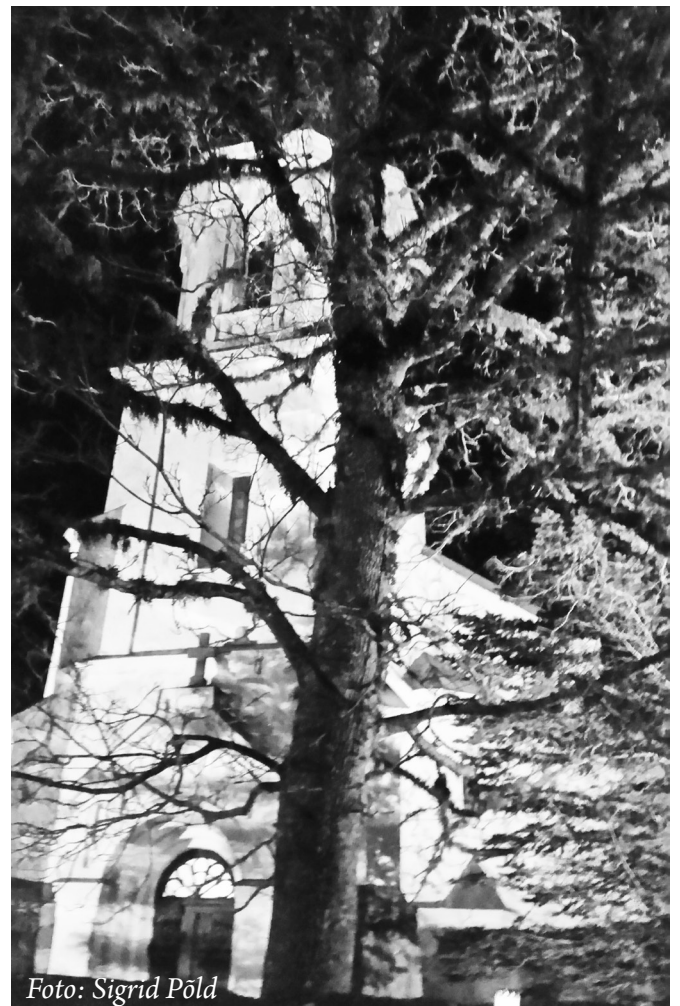

Foto: Sigrid Põld

Jumalat ei ole!?

Arne Mänd

Ps 14:1: Meeletu ütleb oma südames: Jumalat ei ole!

Paljud asjad ja olukorrad eksisteerivad sõltumatult sellest, kas me neid tunnistame või mitte või kas me nende olemasolust üldse teadlikudki oleme. Sellisel teadlikkuse puudumisel või selle tekkimisel põhineb teaduse olemus. Kõik see, mida teadus on avastanud ja aina juurde avastab, on ammu olemas olnud. Kõik maailma algained ja osakesed – aatomid, elektronid, prootonid ja elusorganismide algosakesed – rakud, kromosoomid, DNA jne, on alati olemas olnud, sõltumata sellest, kas me nende olemasolust teadlikud oleme või mitte. Või et taevatahti on mitmesuguseid – on eri värvi tähti, on kääbustähti ja hiidtähti, et tähed on koondunud tähesüsteemidesse – galaktikasse, täheparvedesse jne. Kui palju on aga seda, mis veel olemas on, kuid mille olemasolust me siiani midagi ei tea!

Me ei kahtle, me usume tõemeeli, et see ka nii on. Kui nüüd keegi ütleb, et teaduse saavutusi polegi olemas, siis kelleks me niisugust inimest peame? Ta ongi meeletu ja sõge. Jumal on andnud inimesele võime ja meelevalla tunnetada tema loomingut aina sügavamalt, mis tähendab, et ühtede probleemide lahendamine tõstab esile uusi küsimusi, mida on veelgi rohkem kui eelmisi ja mis on veelgi keerukamad lahendada. Sellepärast ei saa teadus kunagi valmis. Inimesed ei saa kunagi nii targaks kui on Looja.

Kord küsinud veendunud ateist ühelt usklikult memmelt: näita mulle oma Jumalat. Memm vastas: enne kui ma sulle Jumalat näitan, vaata ühte Jumala poolt loodud objekti, vaata Päikest. Ma ei saa vaadata, see on silmipimestavalt ere – oli vastus. Kuidas sa saad siis Jumalat vaadata, kui sa ei või vaadata tema loomingutki, oli memme vastus.

Nii ei jäägi inimesel üle muud, kui tunnistada, et tema ei olegi kõige kõrgem – on temast määratult kõrgem, Looja, kelle loomingu osaks on ka tema, inimene, ise. Seda Loojat nimetame me Jumalaks. Piibli algusest loeme, et Jumal lõi maailma kuue päevaga, meie mõistes 518400 sekundiga. Vaevast, et see täpselt nii oli. Psalmist ütleb, et tuhat aastat Jumala ees on kui eilne päev. Kindlasti ei ole ka tuhat aastat täpne määratlus, pigem kujundlik ajavahemik. Siit järeldub, et Jumal ei loonud kõike seda, millest Piiblis räägitakse, mitte justkui ühe sõrmenipsuga, selleks kulus palju aega ja vaeva. Muide, ka aeg ja ruum on Jumala looming.

Ja nüüd tuleb keegi meeletu ja ütleb: Jumalat ei ole! Tekib imelik ja arusaamatu olukord – looming on, aga loojat ei ole, pole olnudki. Meile kirjutati täna: meeletu ütleb oma südames need rasked sõnad. Kui inimene leiab oma südames, et seal Jumalat ei ole, siis tekib küsimus – kes seal siis on, või ongi tühjus? Aga mis on tühjus inimsüdames? See on masendus, meeleheide, depressioon, ükskõiksus, mis võib viia kurjuse ja vihani kõige ümbritseva suhtes. Kas me seda tahtsimegi, kui Jumalat oma südamesse sisse ei lasknud või kui tema sealt välja rookisime? Jumal eksisteerib suveräänselt, tema olemasolu ei sõltu sellest, kas me teda tunnistame või

mitte. Kui me Jumalat tunnistame, siis teeme vaid head nii endale kui lähedastele. Johannes ütleb oma 1. kirjas: *Jumal on armastus*. Paulus ütleb 1. kirjas korintlastele: *nüüd jääb usk, lootus ja armastus, aga suurim neist on armastus*. Armastus on see, mis katab kinni kõik kurja.

Meie maailm põhineb vastanditel – elektrilaenguid on kahte liiki: positiivsed ja negatiivsed, magnetil on kaks poolust, põhja- ja lõunapoolus, mida teineteisest eraldada ei saa. Headuse kõrval eksisteerib kurjus, armastuse kõrval vihkamine.

Kui maailm koosneb vastanditest, siis peab ka Jumalal olema vastand – see on kurjuse sümbol: saatan, põrguvürst, kes on enese ülesandeks võtnud inimesele igal viisil kahju teha ja teda hukka saata. Kuid ka tema on Jumala meelevalla all. Kuna Jumal on talle andnud piiratud tegutsemisaja, siis on tal kiire – tal on kiire peretülide õhutamisel, tal on kiire inimeste saatmisel viina- ja narkosurmadesse, tal on kiire riikide ja rahvaste vaheliste tülide ja sõdade vallapäästmisel, tal on kiire üha uute ja võimsamate relvade väljatöötamisega, tal on kiire inimeste hukatusse saatmisega.

Suurel osal tänapäeva noortest polegi enam mingit autoriteeti, ei kõlba selleks nende vanemad, õpetajad, rääkimata Jumalast, kellest paljud pole kuulnudki. Nii kogunetakse kampadesse, kus vaid lärmatakse ja ropendatakse, olles ise üksteisele iidoliks, häbenetakse olla head. Jaan Tammsalu on kirjutanud: kui kaks tuhat aastat tagasi ütles prohvet, et me oleme kui savi Jumala käes, siis ütlevad paljud tänapäeva noored – mul on kõigest savi! Kahju on neist, kellel puudub ülim elumõte! Jumalal on neist nii kahju, et ta ei saanud säästa oma ainsat poega, et kustutada inimeste patud ja päästa neid hukatusest.

Aga milline peaks olema meie suhe selle meeletuga, kes ütleb: Jumalat ei ole. Me ei tohi jätta teda tema meeletusse. Me ei tohi Kaini kombel vastata Jumala küsimusele – kus on su vend – ega ma pole oma venna hoidja! Me peame suhtlema ka selle meeletuga, et ta ei jääkski oma meeletusse, vaid et ta sellest pääseks ja hukka ei läheks. Me ei tohi teda halvustada, sest Jumal armastab ka teda. Kui me seda meeletut arvustame, siis suurendame tema meeletust ja tema vaenulikkust tema, meie ja Jumala vahel veelgi. Vahel oleme ka ise need meeletud, kui meil on mure ja vaev ning meile näib, et taevas on meie palvete ees justkui lukus. Suures ahastuses küsime siis – Jumal, kas sa ei kuule mind, miks sa mind ei aita, kas sa üldse oled olemas? Aga Jumalal on ka siin vastus olemas: *olge rõõmsad lootuses, kannatlikud ahastuses, püsivad palves!* Seepärast ei ole viga mitte Jumalas või tema puudumises, vaid meie kannatamatuses abi ootamisel. Kui me Jumala abi oodata suudame, küll on siis on hea tunda, et mul on niisugune Jumal, kelle armastusel pole piire ja mida ei pea ise oma tegudega välja teenima. Minu osa on vaid uskuda sellesse armastusse ja olla selle eest lõpmata tänulik.

Seepärast võime lõpuks ühineda 103. psalmi algussalmidega:
kiida, mu hing, Jehoovat ja kõik, mis mu sees, tema püha nime!

Tänu Sulle, Jumal, et oled olemas, kuuled me palveid ja
aitad, sõltumata sellest, kas me Sind tunnistame või mitte ja

armastad valimatult nii Sinusse uskujaid, ateiste, varisere kui
tölnereid - kõiki patuseid. Tänu Sulle, et oled jätkuvalt valmis
tulema meie südameisse ka tänavustel jõuludel!

Meenutades Paul Saart

Paul Fridrich Saar sündis 7. juunil 1919 Tallinnas Tõnis ja Emilie Saare peres neljanda ja noorima lapsena. Peres kasvasid juba Rudolf, Luise ja Meeri.

Isa Tõnis oli pärit Läänemaalt Karuse kihelkonnast ja ema Emilie Katherine (sünd. Torbek) Harku vallast.

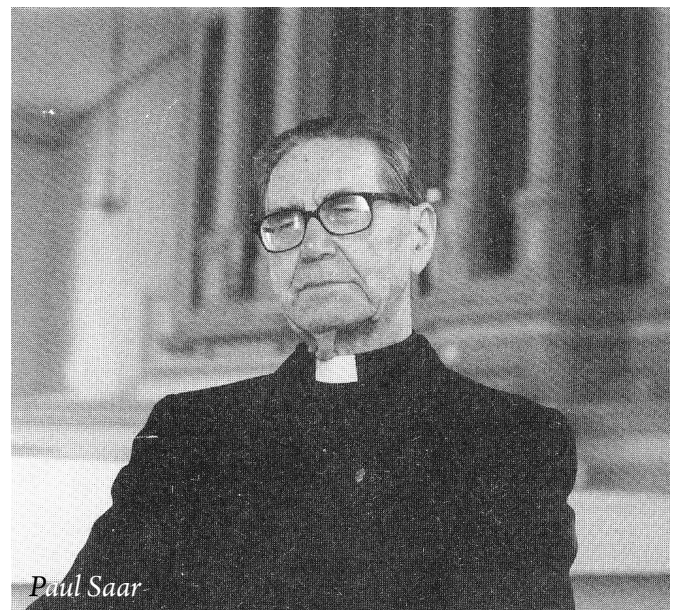
Tõnis Saar oli Tallinna linnamisiõnär. Perekond elas Tallinnas Kentmanni tänaval linnamisiõni majas, kus peeti sageli teenistusi, palvetunde ja perekonnaõhtuid. Kodus kõlas tihti muusika – isa mängis viiulit ja klaverit ning juhatas laulukoori. Isa eeskujul hakkas ka Paul viiulit mängima. Õed Luise ja Meeri õppisid klaverit ja omandasid hiljem muusikalise kõrghariduse. Vend Rudolf laulis meeskooris ja kvartetis.

Perekond kuulus Tallinna Jaani kogudusse. Paul käis seal pühapäevakoolis ja hiljem ka leiris.

Kooliteed alustas Paul seitsmeaastaselt. Kool, kuhu ta pandi oli eriline – Ühendatud Usklike Haridusseltsi Algkool. See oli väga hea õppekvaliteediga, nagu eliitkool tänapäevases mõistes. Paul käis esimeses klassis ainult pool aastat. Kuna ta oskas juba lugeda ja sai hästi hakkama, siis viidi ta pärast jõule üle teise klassi. Haridustee jätkus väärikas Gustav Adolfi Gümnaasiumis, mille Paul lõpetas 1937. aastal ja läks seejärel vabatahtlikuna teenima Eesti Vabariigi kaitseväge. Noorsõduri aeg möödus Jõhvis, järgnesid kursused Tallinnas aspirantide sõjakoolis, mille lõpetamisel sai ta reservlipnikuks.

Sügisel 1938 astus Paul Saar Tartu Ülikooli. Valik oli kindel – teoloogia teaduskond ja kirikuõpetaja töö. 1940. aastal Eesti okupeeriti Nõukogude Liidu poolt ja sellega seoses likvideeriti usuteaduskond ning Paul õppis kaks semestrit arstiteaduskonnas.

1939. aasta suvel tutvus Paul perekonna suvekodus keelepraktikal viibinud soomlannast soome filoloogia üliõpilase Martta Elisabet Luostarineniga. Nende vahel tõrkas armastus. Juba jõuluks olid tehtud kihlusplaanid ning Paul kavatses jätkata oma õpinguid Helsingi Ülikooli usuteaduskonnas. Novembri lõpul algas aga Soome Talvesõda, põhjuseks Soome keeldumine NSV Liiduga vastastikuse abistamise lepingu sõlmimisest ja punaarmeele oma territooriumile lubamisest. Paul otsustas lasta end vabatahtlikuna Soome rindele saata, paraku sinna ta ei saanudki. Pauli ja Martta kontaktid katkesid 1942. a. kevadeni.

Pärast Eesti okupeerimist sakslaste poolt asus Paul Saar 1941. aasta oktoobri lõpul teenima Eesti sõdureist koosnevas Org. Todti valvepataljonis Pihkvas.

1942. aasta sügisel Soomes puhkusel olles toimus Pauli ja Martta laulatus. Eestisse tulles esitas Paul pataljonist lahkumiseks avalduse, soovides minna Soome elama ning ühtlasi astuda Soome sõjaväkke. Kõik aga kujunes hoopis teisiti. Tema peale esitatud kaebuse tõttu pandi ta Patarei vanglasse (1943-1944). Vanglast vabanedes õnnestus Paulil põgeneda Soome ja asuda teenima eestlastest koosnevasse jalaväerügementi JR-200. Kui enamuse rügemendist pöördus tagasi Eestisse, otsustas Paul jääda Soome.

Sõja lõppedes said Paul ja Martta lõpuks luua oma ühise kodu Helsingis. Oli täitunud see, millest aastaid oli unistatud. Abikaasa töötas soome keele õpetajana gümnaasiumis, Paul aga jätkas oma õpinguid Helsingi Ülikooli usuteaduskonnas. 8. septembril 1945 sündis poeg Juha-Pekka. Kahjuks ei kestnud noore pere õnn kaua. 1947. aastal Paul arreteeriti Soomes oma kodus ja pärast kolme kuud eeluurimisvanglas saadeti tagasi Nõukogude Eestisse.

Eestisse naasnuna pöördus Paul EELK Konsistooriumisse, kus teda võttis südamlilikult vastu piiskopi asetäitja August Pähn. Kuigi Pauli õpingud olid veel pooleli saatis Pähn ta kohe jumalateenistusi pidama.

Paul sai Helsingi Ülikooli usuteaduskonnast tõendi seal sooritatud eksamite kohta. Veel enne Soomest väljasaatmist oli ta teinud eeluurimisvangla kirikus viimase praktiliste harjutuste eksami. Arvestades asjaoluga, et ligi pooled Eesti kogudustest olid ilma õpetajateta – kes oli põgenenud välismaale, kes arreteeritud ning Siberisse saadetud – lubati Paulil mõni veel puuduv eksam teha tagantjärele ning ta ordineeriti 9. mail 1948 Tallinna Piiskoplikus Toomkirikus koos Edgar Vaikmäega.

Paulist sai Vändra koguduse õpetaja ja Tori koguduse hooldajaõpetaja kuni 1951. aastani. Teenistuskäik jätkus Tallinna Kaarli koguduse I pihtkonna õpetajana. 1953. aastal aga katkes see ootamatult. 24. veebruaril arreteeriti Paul KGB poolt ja talle mõisteti 25 aastat Siberi sunnitöölaagris, millele lisati veel 10 aastat väidetava keelatud kirjanduse omamise ja nõukogude vastase propaganda eest. Paul iseloomustab seda aega ise nii: „Aastad, mil olin Lääne-Siberi Omski vangilaagris, olid minu jaoks otsekui mingi kõrgkooli teoloogilise teaduskonna erikursused. Panin tähele, et kes seal oli oma lootuse kaotanud, see ka sinna jäi, ega pöördunud enam koju tagasi. Minu usk kandis mind tööpoolest ja andis mulle üha uut jõudu ning lootust.“

Omski vangilaagrist vabanes Paul Saar 1956. aasta augustis. Naasnud Eestisse, ei saanud Paul luba töötada linnades, seepärast suunati ta õpetajaks võrdlemisi kõrvalisse paika Varbla kogudusse. Varblas alustas ta kiriku ja samuti vennastekoguduse palvemaja remondiga ning peagi ehitas kirikumehega kahasse kahepereelamu.

Varsti pärast Varblasse tulekut lõppes ka üks üsna pikk ja katkendlik periood Pauli elus - õpingud. 1957. aasta jaanuaris

sooritas ta viimase eksami Usuteaduse Instituudis. Nõnda kestis ta tähelepanuväärne õpinguaeg kogunisti 19 aastat.

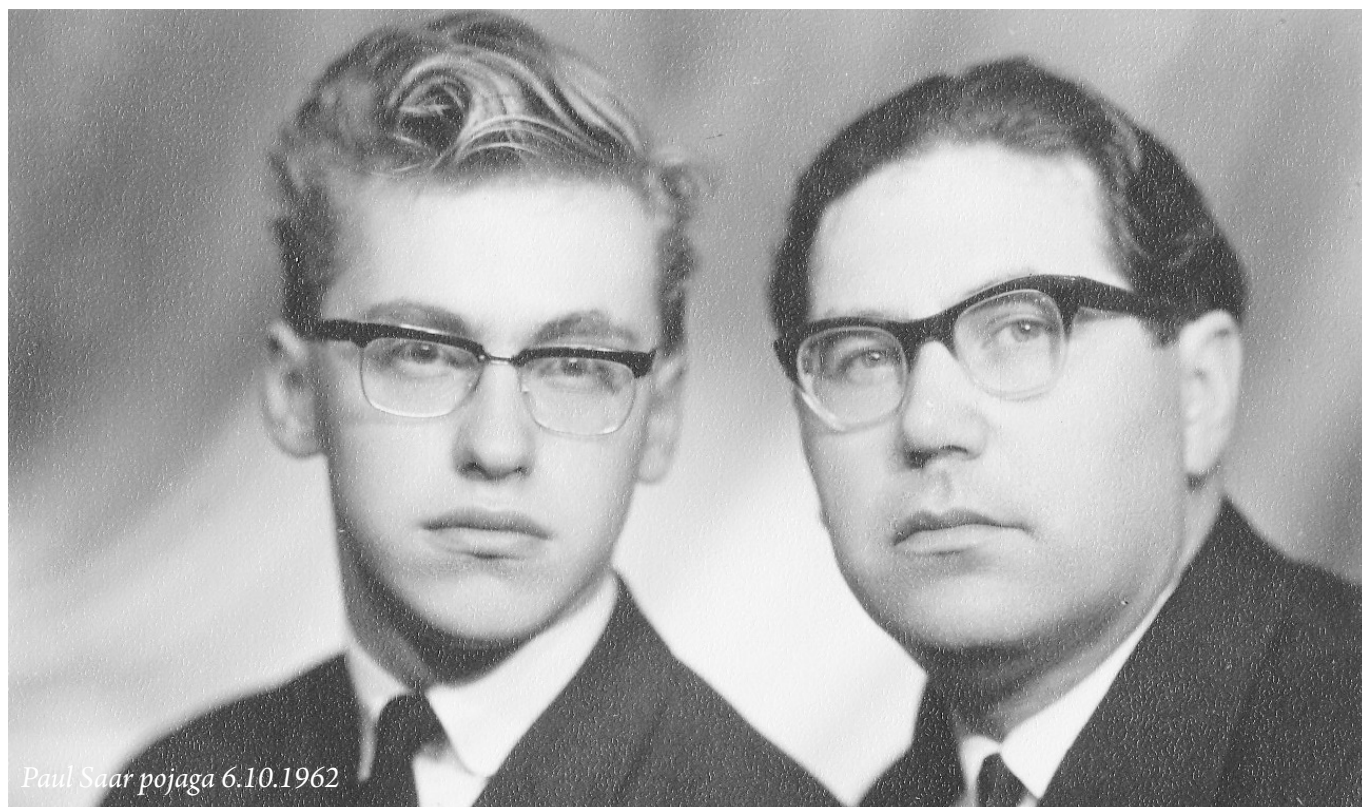
Suhtlus abikaasa Marttaga käis põhiliselt telegrammide teel. Et 10 minutit telefoniga rääkida, selleks tuli Moskvasse sõita, hiljem Leningradi.

Abikaasad, kes polnud teineteist 12 aastat näinud, kohtusid 1959. aasta oktoobris Leningradi hotellis. Muidugi olid aastad mõlemale rasked olnud, kuid nad olid vastu pidanud. Polnud enam meelehärmi ega kahtlusi, vaid vaikne rõõm ja imetus, et nende armastus oli vastu pidanud.

1959.-1960. aastavahetusel tuli Martta neljapäevasele reisile Tallinna. Ta sõitis rongiga Leningradi kaudu, sest laevaühendust veel polnud. Väliskülalised majutati hotelli Palace. Järgmiseks aastavahetuseks taotlesid nad Martta jaoks luba Varblasse tulla. Pauli uus maja oli just valmis saanud ja abikaasa saigi seal mõne aja olla. Suveks oli lootus saada kuuajaline luba Varblas viibimiseks, kuid siiski keelati see ära. Augusti lõpul anti Marttale võimalus tulla tavalise turistina kolmeks päevaks Eestisse ja külastada Varblat. See jäigi nende viimaseks kohtumiseks. Novembri keskel hukkus Martta Helsingis autoõnnetuses. Oma naise matusele minekuks Paulile luba ei antud.

1962. a. kevadel kohtusid isa ja poeg esimest korda pärast seda, kui Paul Soomest lahkus. Pekka oli 2-aastane, kui isa pidi ta sülest maha panema. Nüüd oli ta 16-aastane nooruk. Mälestusväärne kohtumine ei toimunud mõistagi Tallinnas ega Helsingis, vaid hoopis Leningradis.

Soome avanes Pauli jaoks alles aastal 1987, kui pärast 40-aastast ootust sai ta loa oma teisele kodumaale sõita.

Paul Saar pojaga 6.10.1962

1963. aastal määrati Paul lisaks Varbla kogudusele hooldama ka Hanila ja Karuse kogudusi. Karuse kogudusse minek oli omamoodi elamus: Paul nägi jälle oma isa sünnipaika. Mitme koguduse vahel liikumiseks oli aga tarvis sõidukit. Ta sai osta Tallinnast mootorratta, mis pidi lahendama transpordimured. See rõõm jäi aga väga üürikeseks, kuna kord koduteel hüppas mootorratta ette suur koer. Paul lendas ülepeakaela rattalt maha ja kukkus maanteele. Koergi sai viga ja ta lonkas kolmel jalal minema. Paulil oli aga vaid kaks jalga ja ühe põlve liiges oli vigastatud ning ta jäi abituna teele lamama. Kutsuti kiirabi ja Paul viidi Pärnu haiglasse. Luumurd polnud lahtine, kuid siit sai alguse eluaegne häda. Jalg pandi kipsi, aga ravi jäeti hooletusse.

Inimesel ei ole üksi hea olla, ikka on tarvis abi, toetust ja mõistmist. Nii leidis ka Paul peale kolme-aastast lesepõlve, et aeg on leida enda kõrvale abikaasa.

Paulile meenus Niina, ta leerilaps 1952. a Kaarli kirikus. Kümnete leerilaste seast oli tal meeles just see tasane tumedajuukseline neiu, kes hoolikalt jälgis õpetust ja leeriajast alates jäi koguduse juurde ning laulis kirikukooris. Kui Paul arreteeriti ja teekonnal Siberisse mõneks ajaks Leningradi vanglasse paigutati, korjasid koguduseliikmed kiiresti oma õpetajale kokku paki, mille kohaletoometajaks sobis hästi Niina, kes oli sündinud Ingerimaal Kupanitsas ja oli seal ära õppinud vene keele.

Paul otsis Niina üles ja küsis otsekoheselt: "Niina, kas sa oled veel vaba!" Kohtumine ja eriti veel selline küsimus tuli Niinale ootamatult - üllatuse ja lausa šokina. Ees seisis ülikooli lõpueksamid ja Niina võttis endale järelemõtlemise aja. Ta kaalus kaua ja rahulikult. Sugulaste meelest ei olnud tark tegu abielluda kirikuõpetajaga, kes pealegi oli temast 14 aastat vanem. Kuid ka Niinal oli oma tahe ja oma armastus, mis omasoodu nende vahel arenes.

1965. aasta 24. veebruaril, pakaselisel talvapäeval laulati Paul Saar Ingerimaalt pärit eesti soost ökonomisti Niina Adorovaga Varbla kirikus. Nende pulmadest sai terve koguduse ühine pidupäev. Abielludes oli Niinal töökoht Tallinnas, selle kaudu õnnestus osta auto - väikese zaporožetsi. Nüüd oli peres liiklusvahend, mis teenis neid 12 aastat.

1967. aasta veebruarist määrati Paul Saar teenima Hageri kogudust. Esimese asjana hakkas ta kohe kavandama suurt remonti. Kiriku 75. sünnipäevaks 1967. aasta sügisel oli kirik nii seest kui väljast remonditud. Kiriku põhjaküljele ehitati vahesein, nii saadi omaette ruum, kus talvel sai jumalateenistusi pidada. Seda nimetati ka talvekirikuks. Praegusel hetkel asub seal lastetuba.

Veel teistkordselt võttis Paul ette Hageri kiriku remondi 1986. aastal, siis sai uuendatud kiriku lagi, põrandad ja küttesüsteem. Kiriku puidust osad kaeti heledates ja helgetes rohelistes toonides värvidega.

Hageri kiriku kantslis oli kõrge taburet, kus Paul jutlustades istus, et leevendada põlvevalu.

Ka Hageris tundis Paul, et ta käiks nagu oma isa jälgedes. Ta teadis, et vennastekogudusse kuulunud isa oli omal ajal käinud ka siinmail palvetunde pidamas.

31. mail 1971 sündis tütar Anna. Juba ootusajal oli Paul kindel et tuleb tütar, kes saab nimeks Anna. See oli Niina ema nimi, ühtlasi Pauli vanaema nimi.

1979. aasta juulist hakkas Paul Saar kord kuus Petroskoi jumalateenistusi pidama. Hageris olid siis teenimas kohalikud ilmikvennad, kellele Paul vastavad materjalid ja juhised kätte andis. Lisaks Petroskoile teenis ta ingerisoomlasi ka teistes Karjala linnades (Kontupohja, Sortavala jne)

Pauli eestvõttel ja asjaajamisel ehitati ka Petroskoi uus kirik.

Petroskoi kogudust hooldas Paul kaksteist ja pool aastat. Kui Paul Saar 1993. aasta veebruaris pensionile jäi oli ta Hageri kogudust teeninud täpselt 26 aastat.

Tegevust aga jätkus veelgi paljudeks aastateks (pea 20-ks aastaks!). Ta osales aktiivselt soomepoiste Eesti Ühenduse tegevuses, oli ühenduse juurde loodud vaimuliku töö toimkonna esimeheks, kuuludes ka ühenduse juhatusesse koosseisu. Asendas Hageris puhkusel olevat õpetajat ja teenis mujalgi üle Eesti. Oli Hageri hooldekodus hingehoidja.

Paul Saare tegus elutee lõppes 5. märtsil 2010 oma kodus peale mõnekuulist haiguseperioodi ja eemalejäämist oma kogudusest. 20. märtsil sängitati ta Hageri surnuaeda.

Paul Saart on iseloomustatud kui elurõõmsa ja avaloomuga meest, kellel oli meelde jääv hää ja kelle jumalateenistusi kandis soe ja sõbraliku huumoriga jagatud jumalasõna.

Ise ennast kui vaimulikku kirjeldas Paul pigem praktiku kui teadlase või uurijana.

PAUL SAAR

Sündinud 7. juunil 1919 Tallinnas

Isa: Tallinna Linnamisjoni Seltsi misjonär, jutlustaja, koorijuht, Patarei vangla hingehoidja Tõnis Saar

Ema: Harku järve äärsel Fischmeisteri küla Põllu talu peretütar Emilie Katherine Saar (neiuna Torbek)

Õed-vennad: Rudolf, Luise ja Meeri

Hariduskäik: Ühendatud Usklikute Haridusseltsi Algkool (1932), Gustav Adolphi Gümnaasium (1937), Tallinna Sõjakooli aspirantide kursused (reservlipnik, 1938), Tartu Ülikooli usuteaduskond (1938-1940), usuteaduskonna sulgemise järel TÜ arstiteaduskond (1940-1941), Helsingi Ülikooli usuteaduskond (1944-1947), EELK Usuteaduse Instituut (1948-1957)

Leeritatud 1936 Tallinna Jaani kirikus

Vaimulikuks ordineeritud: 09.05.1948

Teenistuskohad:

Vändra ja Tori kogudus 1948-1951

Tallinna Toompea Kaarli kogudus 1951-1953

Varbla 1956-1967

Karuse ja Hanila 1963-1967

Hageri 1967-1993

Lääne-Harju abipraost 1972-1989

Lääne-Harju praost 1989-1993

Petroskoi ingerisoomse koguduse hooldajaõpetaja 1979-1992

Paul Saar ja Helsingi piiskopkonna II piiskop Aarre Lauha

Autasud:

Eesti Vabariigi Valgetähe IV klassi orden

Soome Vabariigi Valge Roosi Rüütelkonna I järgu teenetemärk

EELK Eesti Kiriku II klassi Teeneterist

Soome Kiriku Püha Henriku rist

Abikaasad: Martta Elisabeth Luostarinen (26.12.1916-14.11.1961). Laulatatud 25. oktoobril 1942 Helsingis. Tänavu teisel jõulupühal on Martta Saare 100. sünniaastapäev. Niina Adorova (11.11.1933-02.04.2007). Laulatatud 24. veebruaril 1965. aastal Varblas.

Lapsed: neurofüsioloog Juha-Pekka Saar (08.09.1945), kirikumuusik ja filoloog Anna Humal (31.05.1971)

Kasutatud materjalid:

Martti Issakainen. Soomepoisi elurännak. Tallinn, 2002

Isade õnnistus: 20 mälestuslugu Eesti vaimulikest. Tartu, 2015.

Küllli Keel. „Kõik tuleb heaks neile, kes Jumalat armastavad“. Kaarli koguduse ajaleht Sulane, mihklikuu, 2004

Paul Saar. Inimesel peab olema isiklik suhe Jumalaga. Eesti Kirik, 03.06.2009

Paul Saar. Minu koht on seal, kus on minu kogudus ja rahvas. Nädaline, 22.02.2008

Koostanud Aiivi Sepp

Teised temast

Ester ja Tõnu Lend, Paul Saare esimesed leerilapsed:

Leeriajast suurt ei mäleta, ikkagi pool sajandit varsti möödas. Meid oli kokku 12 ja suurem osa olid tuttavad kirikuga ja usuga. Käisime koos koguduse kantseleis ikka mitu korda. Päris eksamiks ei läinud, aga eks Paul Saar ikka andis meile materjali koduseks õppeks ja kui kokku saime, siis oli see rohkem vastastikune vestlus. Mäletame oma leeriõpetajat kui väga energilist ja elavat õpetajat.

Meie laulatus toimus Hageri kirikus 1973. a. mais, õp. Paul Saar laulatas meid ning oli ühtlasi meie pulmavanem. Pulmad

olid väga hästi organiseeritud ja pulmavanem korraldas kõik väga ladusalt. Kingituste avamisest on jäänud meelde seik, kuidas pulmavanem viskas peigmehe kätte ühe kingituse, mille sees oli 10 või 12 suurt praetaldrikut. Õnneks reageeris peigmees kiiresti ja püüdis selle kinni.

Paul Saare üks lemmiksöögilaul oli „Kui laualt leiba võtame, siis ärgu minu meelest see, et Jumal ise jagaja ja Teda tuleb tänada.“ Meie kodus on see laulusalm raamitud söögilaua kohal.

Mirjam Tiitus, Paul Saare viimasest leerirühmast:

Meil oli suur leerigrupp, üle 50 inimese, valdavalt noored. Minu klassist oli kokku vist 6 õpilast selles leerigrupis, olime siis 11. klassi lõpetamas. Leeritunnid olid laupäevahommikuti koguduse majas, nn koguduse toas. Tuba oli leerilapsi alati täis. Paul oli väga energiline õpetaja, rääkis ja seletas teemasid põhjalikult, sageli tulid üht teemat käsitledes hoopis teised seosed esile ja Paul põimis need huvitavalt oma jutu sisse, rääkis oma elukogemustest, ka raskustest ja Jumala juhtimisest.

Paulil oli väga hea mälu, ta teadis ja tundis koguduseliikmeid lausa suguvõsade kaupa (keda ta on ristunud, leeritanud, laulatanud, matnud...). Ta suhtles väga palju inimestega, oli avatud ja püüdis olla abiks mitte ainult vaimulikuna, vaid väga praktilistes asjades.

Agu Kaljuste, juhatuse esimees:

Paulil oli väga hea mälu. Kui keegi tuli kantseleisse kas liikmeannetust tegema või muu asja pärast, siis hakkas Paul kohe küsima lähedaste käekäigu üle. Ta teadis paljude sugulussidemeid, oskas kiiresti ütelda kuidas keegi kellegagi sugulane on.

Sarnane mälu oli tal ka Piibli kirjakohtade suhtes. Olin ise mitu korda hädas, ei osanud arvata, kust mõni tekst pärit on (ei olnud ju siis kaasaegseid internetilahendusi), helistasin Paulile, vastus tuli kohe või palus mõne minuti aega ja siis tuli juba temalt telefonikõne tagasi täpse vastusega.

Paulil oli veel üks iseloomulik omadus: ta ei jäänud kunagi kusagile hiljaks, vastupidi, ta oli alati varakult kohal, mõnikord tundus, et isegi liiga varakult.

Paul organiseeris Petroskoi kiriku ehituse. Kui kohalik võim suurema kiriku projekti tagasi lükkas, siis ta lasi teha uue, väiksema. Kirikusse ehitati ka väike käärkamber, kuhu mahtus vaevu sisse kitsuke magamisase õpetajale ööbimiseks. Kõik oli väga miniatuurne. Mõne asja tarbeks ta siiski ruumi kokku ei hoidnud. Olime kokku leppinud, et mina ehitatan sinna altari ja kantsli tema kavandite järgi. Valmistasin Eestis materjalid ette ja siis viisime tema auto järelhaagisega kõik kohale. Seal oli tööde tegemiseks aega üks nädal. Kõigepealt panin kokku kantsli ja siis alustasin altarikaare ehitust. Kui ma selle sain põrandale maha märgitud, siis ütlesid kohalikud otsustajad, et nii suurt ruumi ei saa altari alla ära raisata. Paul oli ise sel hetkel kusagil ametitalitusi pidamas. Olin keerulises olukorras, ei saanud vägisi midagi teha. Istusin maha ja jäin Pauli ootama, pool päeva läks kaduma. Paul tuli ja hakkas olukorda lahendama. Poole tunni pärast oli kokkulepe saavutatud ja altar sai selline nagu Paul oli kavandanud.

Mai Mänd, organist:

Mul oli õnn olla õpetaja Paul Saare kaastööline Hageri koguduses 21 aasta jooksul.

Paul oli erakordne ja meelde jääv inimene. Kus iganes ta ka viibis või mida tegi, märkamatuks ei jäänud ta kunagi. Raske on ette kujutada teist nii energilist ja ettevõtlikku inimest. Energiat oli tal kindlasti viie-kuue tavalise inimese jagu. Paul oli väga praktilise meelega, talle sobis organiseerimine, kõik tegemist vajava mõtles ta kiiresti

läbi ja pani paika, väljapääsmatuid olukordi tema jaoks ilmselt polnud olemaski. Paulile oli looduse poolt antud kõva selge hää ja võimas lauluhää. Mul on siiani kahju, et ta jumalateenistustel õpetajale ettenähtud liturgiaosi ei laulnud, vaid lihtsalt luges neid. Minu mäletamist mööda ta arvas, et vanade vennastekoguduse vendade meelest ei sobigi õpetajal neid laulda. Koraale laulis ta küll kõva häälega kaasa, olles kogudusele otsekui eeslauljaks.

Meelde on jäänud see, et Paulil oli alati kiire. Ta võttis tõesti väga palju ette, tema märkmik oli tihedalt täis - ametitalitusi, kodude külastusi, inimestega kokkusaamisi, igasuguseid praktilisi ülesandeid.

Kui Paul määrati lisaks Hageri kogudusele ka Karjalas asuva Petroskoi ingerisoomi koguduse hooldajaõpetajaks, käisin temaga mitmeid kordi seal organistina kaasas ja segakooriga oleme ka paaril korral laulmas käinud. Sellistel reisidel tuleb ikka ootamatusi ja probleeme ette, aga need näitavad kõige paremini, mis puust inimene õieti tehtud on. Pauliga ei jäänud me kunagi hätta, ta lahendas sujuvalt olukorrad, kus näiteks rongis oli ühele kohale topelt pileteid müüdnud või lennujaama minekuks polnud õiget transporti. Üks Soome ajaleht andis Paulile tollal tabava hüüdnime „lentävä pappi“. Imede ime, aga Paul suutis sügaval nõukogude ajal Petroskoi linna kangekaelsetele võimumeestele niimoodi mõju avaldada, vaatamata oma peaaegu olematule vene keele oskusele, et uus kirikuhoone sai tema eestvedamisel valmis.

Omaette teema on Paul ja autod. Hagerisse tulles oli tema truuks kaaslasena ja asendamatuks abiliseks väike kollane „maanteemuhk“, ZAZ-965. Sel ajal oli Paul üsna kogukas ja siiani jääb arusaamatuks, kuidas ta ise ja lisaks veel igasugust kaupa ja ehitusmaterjali sellesse tillukesse kahe uksega autosse ära mahtus. Hiljem oli tal muidugi suuremaid autosid ka. Sõidustiil oli Paulil... pehmelt öeldes hirmuäratav. Kuna ta oli väga lühinägelik, siis oli hea variant see, kui keegi istus kõrval, teed jälgis ja ohtudest hoiatas (tavaliselt abikaasa Niina). Mäletan Pauliga sõitmisest seda, et tee telgjoon oli tal kenasti kahe autoratta vahel, vastutuleva auto puhul tegi ta järsu roolinõksu paremale ja siis jälle tee keskele tagasi. Ja ega tal olnud mahtigi autojuhtimisele keskenduda, kätega energiliselt vehkides veeres jutt soravalt ja mõtted keerlesid hoopis muudel radadel. Siiski oli ta kõigist õnnetustest hoitud ja autot juhtis ta lühematel sõitudel veel 90-aastasena.

Pauli usk oli lihtne ja siiras. Siiani on kõrvus tema häälekõla ja meeles tema sageli korratud salm, mille järgi ta ise elas ja mida ka teistele sisendas: „Süda, kui sul vaid Jeesus on, see aare võrratu - sul küllalt on, sul kõik siis on aegade kaduvuses!“

Kindlasti on paljudel omad ja isiklikud mälestused Paul Saarest. Kui Sul on soov neid ka teistega jagada, siis kirjuta e-kiri hagri7@gmail.com või aivi.sepp17@gmail.com või tavaline kiri aadressile: EELK Hageri kogudus, Hageri, Kohila vald, 79701 Raplamaa.

Ikka palvemajast...

Sigrid Pöld

Aasta 2016 hakkab mööduma ja on aeg mõelda, mis sai tehtud, mis jäi tegemata või mis järgmisesse aastasse plaanitud.

Hageri kogudus on plaaninud 2018. aastal tähistada palvemaja 200-ndat aastapäeva. Selle suursündmusega tahame esile tõsta Hageris säilinud ja endiselt kasutuses oleva ainulaadse palvemaja.

Palvemaja on olnud siinse kihelkonna ajaloo väga oluline. Mitte ainult Jumala Sõna kuulutamise koht, vaid ta on aidanud jõuliselt kaasa eesti kirjakeele ja rahvusliku identiteedi tekkimisele. On väga oluline, et me seda kõike ei unustaks.

Palvemaja renoveerimistööd on kestnud juba mõnda aega. Väike rühm inimesi on mitmeid kordi kohtunud ja korraldanud mõttetalguid – mida teha selle väärika hoonega? Kuidas leida talle paremat rakendust? Mitmed olulised tööd on ka ellu viidud, et maja halvimast päästa. Lumeraskuse all sisse vajunud katus on parandatud, suure saali põrand on läbinud uuenduskuuri ning ka õues märkab paljutki, mis on korda tehtud. Et meie valla au ja uhkus ei häviks, on vaja meie kõikide abi! Mitte ainult rahalist toetust, vaid ka ideid ja ettepanekuid – mida teha niivõrd olulise hoonega? Kuidas teda rakendada, et sellest oleks rõõmu meile kõigile? Kuna hoone on muinsuskaitse all, siis päris kõiki ideid seal ellu

viia ei saa. Loomulikult ei tohi ka unustada, et tegemist on sakraalhoonega. Kuid võimalik, et just need „piirangud“ on võtmesõnaks leidmaks majale uut elu?

Täname kõiki, kes on ka oma rahalise panuse andnud, et hoone halvimast päästa! Suur, suur tänu kõikidele eraannetajatele, Hageri kogudusele ja Kohila vallale. Renoveerimisfondi on kogunenud käesoleval aastal 8294 eurot. See on väga suur raha. Loodame, et saame järgmisel aastal korjandustega jätkata ning alustada ka planeeritud ehitustöid, mille kogumaksumus on ca 30 000 eurot. 2018. aasta sügiseks, kui tähistame palvemaja 200ndat aastapäeva, on planeeritud renoveerida maja vundament, aknad, ukseid ning fassaad. Siis on majale nõ ring peale tehtud ja hoone ilmastikuolude eest kaitstud.

Kui keegi soovib palvemaja renoveerimist toetada, siis on võimalik teha annetus koguduse pangavarvele EELK Hageri Lambertuse kogudus EE311010802003930006 märksõnaks „Palvemaja“. Samuti ootame ideid, kuidas leida hoonele suuremat rakendust. Kõik ideed on teretulnud, et need siis koos läbi arutada.

Jõulukontsert „Jõulumõte“ 11.12.2016 Hageri Kirikus, foto: Peeter Klamberg

Kontsert „Jõulumõte“

Aivi Sepp

Kolmanda adventi õhtul oli Hageri kiriku ümbrus tulvil kontserdile kutsuvaid küünlatulukesi. Teistkordselt sai teoks Kohila baptistikoguduse ja Hageri koguduse ühine jõulukontsert. Idee algatajaks ja muusikaliseks juhiks oli Hannes Nõlvak koos dirigent Sigrid Põlluga. Kui möödunud aastane kontsert kandis nimetust „Päris jõulud“, siis tänavuse motoks oli „Jõulumõte“.

Kontserdi pealkirja sisu avas väga ilmekalt Kohila koguduse pastor Viljar Liht, kes rääkis, kuidas teadlased on kindlaks teinud, et inimese peast käib päeva jooksul läbi kümneid tuhandeid mõtteid. Enamus neist kestavad vaid murdosa sekundist. Lisaks sellistele mõtetele peaksid olema elus ka kindlad põhimõtted. Milline on aga jõulumõte? See ilmneb Johannese evangeeliumi 3. peatüki 16. salmis: Sest nõnda on Jumal maailma armastanud, et ta oma ainusündinud Poja on andnud, et ükski, kes temasse usub, ei hukkuks, vaid tal oleks igavene elu.

Mu meelest olid kontserdi kõik lood suuresti kantud just sellisest jõulumõttest.

*Ta tuli taevast meie juurde ja jättis hiilguse.
Ta tuli meie juurde alla ja võttis muldse riüü,
et heastada me patusüü ja täide viia Isa plaan.
Üle kõige särab Jeesus, Tema arm on mõõtmatu.
Üle vaeva, valust läbi, kannab mind ta armastus.*

Oo Looja, lepitust too kõigile rahvaile maile.

*Kallis Jeesus tulid Sa valgust meile näitama.
Lootus suur me hinges, tänu Sinule,
me Päästja Sa!*

*Jumal meile armu ilmutand, rahu ilmale.
Oma ainsa Poja läkitas. Halleluuja!*

Kava oli uudne ja hoogne, kuulda oli, et lausa eksklusiivne. Põhiroll oli kanda ühendkooril 10 lauluga. Oma laulu „Et tulge, oh lapsed“ said ka lapsed esitada. Kohila koguduse sekstett võlus kolme 6-häälse looga, Kammerkoor Lambertus kandis oma kavast kaks laulu ette. Lisaks veel palju soliste, kes erinevaid laule ilmestasid. Leonard Cohen'i laulu „Halleluuja“ jõuluversioon puudutas hinge sügavamaidki soppa ja oli omamoodi kummardus asjalahkunud muusikule.

Kontserdi lõpetas ühislaul „Nüüd süttib küünlaid tuhandeid“. Saime justkui ühtse perena olla taas osa milleski ilusas ja ülestõstvas.

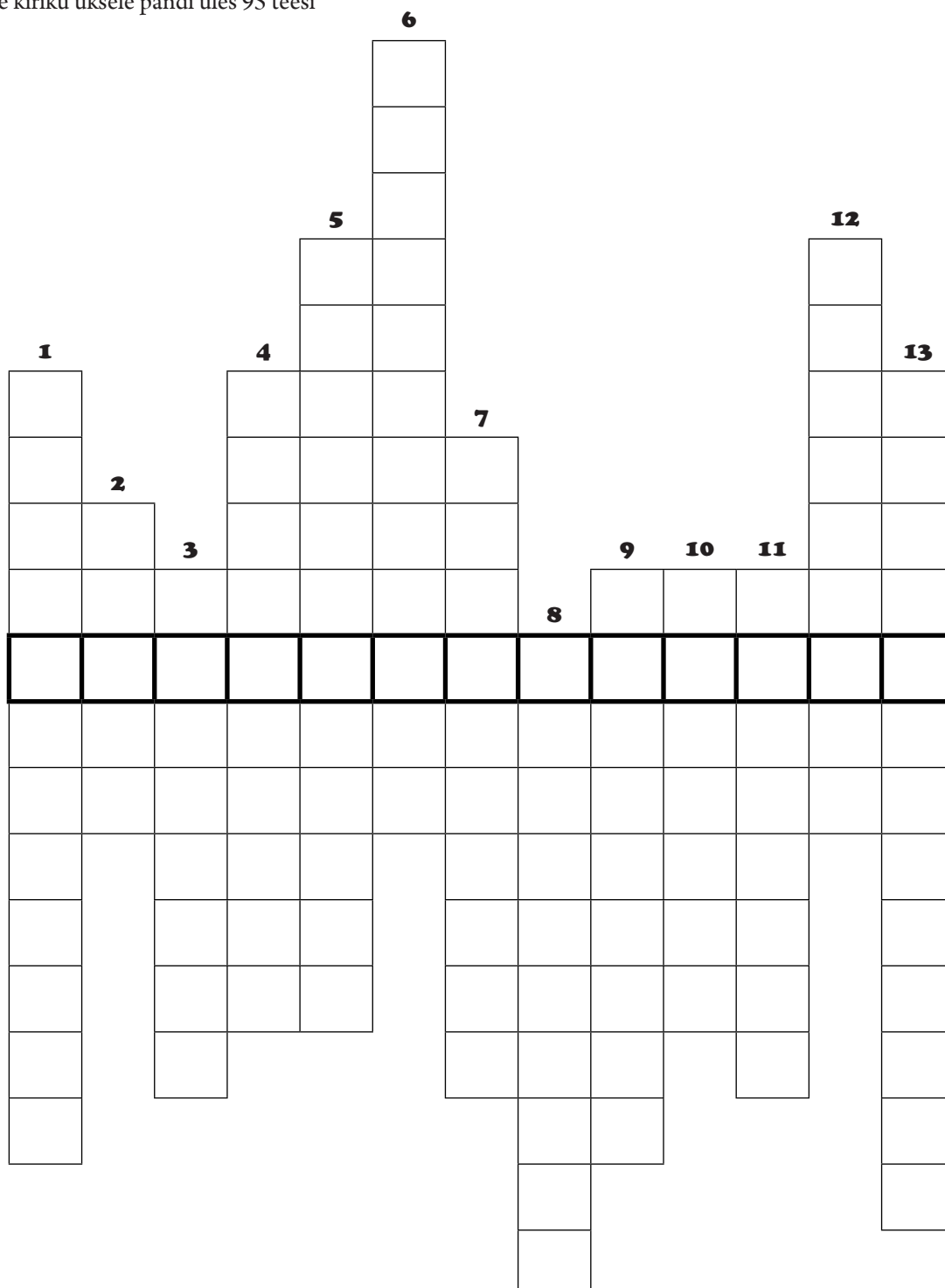
Jõulukontsert „Jõulumõte“ 11.12.2016 Hageri Kirikus, foto: Peeter Klamburg

Ristsõna. Reformatsioon 500

Reio Sepp

1. Kokkuvõtlik uskumuste loetelu
2. Pöördumine kõrgema vaimse väe poole
3. Luterliku kiriku sakrament
4. Inglismaal reformatsiooni tulemusel tekkinud kirik
5. Šveitsi usureformaator
6. Saksa usureformaator
7. Herrnhuti vennastekoguduse rajaja
8. Linn mille kiriku uksele pandi üles 95 teesi
9. Luterliku kiriku sakrament
10. Rahaline toiming kiriku heaks
11. Jesuiitide ordu rajaja Loyola eesnimi
12. Tunnustatud usu põhimõtetest kõrvale kaldumine
13. Kiriklik kohtu vorm keskaja Euroopas

Vastus: Šveitsi usureformaator

Tervitused Sakust

Kristiina Seppel

Armsad Hageri koguduse liikmed!

Tervitused Sakust! Rohkem kui kolm aastat tagasi rajas Hageri kogudus Sakku koguduse, mis sai omale nime pühak Toomase järgi ja kelle päeva tähistame just vahetult enne jõule – 21.detsembril.

Toomas oli üks kaheteistkümnest jüngrist, kes ei viibinud koos teiste jüngritega, kui Jeesus end neile ilmutas ülestõusmispäeva öhtul. Kui teised jüngrid rääkisid Toomasele, et nad olid Issandat näinud, ütles Toomas neile: „Kui ma ei näe tema käte sees naelajälgi ning ei pista oma sõrme naelte asemeisse ega oma kätt tema külje sisse, ei usu ma mitte!“ (Joh 20,25).

Jeesus kohtus hiljem ka Toomase endaga tema uskmatuses ja näitas talle, et see oli tõesti Tema, kes oli üles tõusnud.

Alles siis ütles Toomas Jeesusele: „Minu Issand ja minu Jumal!“

Kahtlejast Toomasest sai usklik ja kirikuajalugu räägib, et apostel Toomas oli see, kes viis ristiusu ka Indiasse. Kui eurooplased keskajal Indiasse jõudsid, oli seal ees juba 1000. aasta vanuseid kristlikke gruppe.

Toomas ehk iseloomustab ka paljusid eestlasi. Me oleme kahtlejad nii kaua, kui me pole ise näinud, katsunud. Usume, et Jumala igatsus on kohtuda iga inimesega. Seetõttu tahame hoida oma koguduse ukseid lahti kõigile kahtlejaile ja palume, et Jeesus ise võiks kohtuda igaühega, kes otsib teda. Et igaüks meist võiks kord tunnistada „Minu Issand ja minu Jumal!“ Selles tunnistuses on sügav äratundmine.

Oleme rõõmsad, et Saku koguduses on kolme aasta jooksul olnud palju leerilapsi. Inimesi, kes on tulnud kahtluste ja küsimustega ning hiljem tunnistanud altari ja koguduse ees, et Jeesus Kristus on ka nende Issand.

Oleme tänulikud, et kogudusele annavad suure panuse kolm misjonäri ja üks misjonipraktikant. Osakoormusega on tööl ka organist ning noortetöötaja.

Saku kiriku ehitusluba on saadud ning ees ootavad põnevad ajad. Koguduse inimesed on aktiivselt välja mõtlemas uusi viise, kuidas koguda toetust selle ehituse jaoks. Hea meel on kõiki teidki kutsuda osalema selles ajaloolises ettevõtmises! Oodatud on nii annetused, eestpalved, aga ka aktiivsed kaasamõtledjad! Suurem üritus toimub kevadel, 6.mail, mil korraldame teistkordselt Saku Kiriku Laata koos kauplejate, kohviku, erinevate esinejate ja aktiivsete tegevustega.

Koguduse erinevate töövaldkondadega saab tutvuda meie koduleheküljel saku.eelk.ee või otsides Facebookis Saku Toomase kogudust.

Üks hea koht, kuhu kõik on oodatud, on koguduse piiblikool, mis toimub üle kolme nädala teisipäeva õhtuti kell 18.30 Saku palvemajas. Kohtumised toimuvad maikuu lõpuni ja selle aja jooksul õpime Vana Testamendi punast niiti – läbivat teemat. Õpetajaid on erinevaid nii pastorite kui koguduse töötajate seast. Registreerima ei pea, täpsemad kuupäevad on kättesaadavad kodulehel.

Soovin kõigile õnnistatud jõule ja uuel aastal palju isiklikke kohtumisi Jeesusega.

*Annetuse Saku kiriku ehituse heaks saad teha:
Saku Kiriku Ehitus SA. Märksõna „Annetus kiriku ehituseks“
EE041010220215648221 (SEB)
EE9S2200221056S0491S (Swedbank)*

Tulemas on koguduse valimised

Eesti Evangeelne Luterlik Kirik on oma ülesehituselt episkopaal-sinodaalne kirik. Episkopaalne tähendab, et vaimulikud alluvad piiskopi juhtimisele. Sinodaalne aga tähendab, et kiriku kõrgeim võimukandja on kiriku liikmeskond, kes juhib kirikut demokraatlikult valitud esinduskogude, kiriklikus keelepruugis sinodite, kaudu.

Nii nagu meie riigis on tavaks saanud, et esinduskogud, näiteks valdade volikogud ja riigikogu, valitakse uuesti iga nelja aasta möödumisel, nii on see ka kirikus. Järjekordsed koguduste esinduskogude valimised on alanud. Ajaliselt peavad koguduste valimised mahtuma ajavahemikku 06.11.2016 kuni 05.03.2017, sealt edasi, 05.03.2017 kuni 31.05.2017, toimuvad praostkondade sinodid praostkonna nõukogu ja saadikute valimiseks kirikukogule, ning aasta lõpus, 28.-29.11.2017, koguneb uus kirikukogu koosseis.

Mõnes koguduses, näiteks ka Rapla koguduses, on koguduse nõukogu uus koosseis juba valitud. Hageri koguduses oleme planeerinud valimised läbi viia 5.-12.02.2017. See tähendab seda, et pühapäeval 5.veebruari me kuulutame kirikus valimised alanuks ja paneme välja selleks ettevalmistatud valimiskasti. Toimub nn. eelvalimine. Valima on võimalik tulla kogudusemajja kogu nädala jooksul. Koguduse täiskogu koosolek valimistulemuste lõplikuks väljaselgitamiseks toimub 12.veebruari vahetult peale jumalateenistust. Elu on näidanud, et valdav osa koguduseliikmetest kasutab võimalust valimisteks just täiskogu koosoleku ajal. Pärast täiskogu koosoleku lõppu koguneb vastvalitud koguduse nõukogu oma koosolekule, et valida kogudusele uus juhatus, revisjonikomisjon ja saadikud praostkonna sinodile.

Hageri koguduse nõukogu on olnud suhteliselt suur, 20 valitavat liiget. Õpetaja kuulub nõukogusse oma ameti poolest. Nii suurt nõukogu oleme pidanud just seepärast,

et võimalikult rohkem kaasata asjast huvitatuid inimesi koguduse töö korraldamisse. Õnneks neid, kes on tahtnud koguduse tegemistes oma sõna kaasa öelda on Hageri koguduses ikka leidunud.

Koguduse valimistel saavad osaleda ja ka nõukokku kandideerida kõik Hageri koguduse liikmed, kes on käinud leeris ja kes on valimistele eelneval aastal või ka valimiste aastal toetanud kogudust oma liikmeannetusega ning käinud aasta jooksul vähemalt korra armulaul. Viimane nõue on selleks, et kõik ei taganeks ainult rahalisele toetusele. On täiesti selge, et koguduse nõukogu liikmed peaksid mitte ainult kogudust esindama vaid ka selle tegemistes kaasas olema. Kõige regulaarsem koguduse kooskäämise vorm on jumalateenistus.

Koguduse valimisi valmistab ette ametisolev koguduse juhatus, kes peab ka läbirääkimisi inimestega kandideerimise osas. Nii saadakse esialgne kandidaatide nimekiri koguduse nõukokku. Sellele lisaks on aga kodanikualgatus korras, kümne koguduseliikme allkirjaga, võimalik üles seada täiendavaid kandidaate, kes on jäänud ehk esialgsest nimekirjast välja. Lõplik nimekiri kandidaatidest peab olema koostatud aga kaks nädalat enne valimisi. Koguduse juhatus kavatseb oma nimekirja esitada vähemalt kuu aega enne valimisi, et jääks aega nimekirjas täienduste tegemiseks.

Valimiste reeglid on kehtestanud kirikukogu, valimistega seotud erinevad vormid, nagu kandidaadi nõusolekukiri ja ülesseadmise kiri, on kehtestanud kirikuvalitsus.

Tere tulemast osalema valimistel! Tere tulemast kandideerima koguduse nõukokku! Soovist kandideerida andke endast aegsasti teada koguduse kantseleisse.

Õpetaja Jüri Vallsalu

Juubelid ja suured sünnipäevad

Sigrid Pöld

Aastatel 2017-2020 on meil võimalus tähistada mitmeid suuri sündmusi. Reformatsioonist möödub järgmisel aastal 500 aastat ning juubeliaasta tähistamine on juba käima lükatud. 2017 saab Eestimaa luterlik kirik 100. aastaseks, ehk siis nii palju aastaid möödub sellest, kui meie juba varem tegutsenud kirik otsustas end rahvakeelseks vaba rahva kirikuks kuulutada. Samuti saab 2018. aastal 100. aastaseks Eesti Vabariik.

Kõikide nende ja veel paljude teiste suursündmuste tarvis on moodustatud komisjone ja töörühmi, kes kõik midagi korraldavad ja välja mõtlevad. Reformatsioon 500 raames on aga üks sündmus, mis meid kõiki võiks kaasa haarata. Nimelt on peapiiskop Urmas Viilma kutsunud üles istutama

juubeliaasta jooksul 500 õunapuud üle Eesti. Seda võib teha igaüks oma kodus, suvilas või maakodus, aga ka kõik organisatsioonid ja ettevõtted on osalema oodatud. Ole ainult hakkaja ja vii see ellu! EELK Konsistoorium kaardistab puude istutamist ning peapiiskop väljastab igale istutajale ka vastava tunnistuse. Seega, kui tekib mõte panna järgmisel aastal puu kasvama, siis andke sellest ka teada. Õunapuu istutamise mõte pärineb Martin Lutherilt („Kui ka teaksin, et homme on maailma lõpp, istutaksin täna veel õunapuu.“) ja on pigem maine ja praktiline ettevõtmine. Lisaks sellele leidub ka väga palju muid erinevaid sündmusi, millest osa võtta ja millepärast kasvõi teise Eestimaa nurka sõita. Täpsemat infot saab aadressilt www.reformatsioon500.ee.

Äramärkimist väärib kindlasti jaanuari alguses toimuv Johann Sebastian Bachi muusikafestival Tallinnas ja vaimulik laulupidu Suure-Jaanis 17. juunil. Üritusi on veelgi, millest võib osa võtta.

Üks kirikuinimesi koondav sündmus leiab aset 26.-27. mail Tartus, kus peetakse kiriku kongressi. Selle raames soovitakse eelkõige tähelepanu pöörata meie kiriku 100. sünnipäevale, kuid esil on kindlasti ka reformatsiooni juubel ning Eesti Vabariigi sünnipäev.

Eesti Vabariigi sünnipäeva plaanitakse tähistada kolm aastat. Sündmused saavad alguse aprillis 2017, kui peetakse

jumalateenistus Mihkli kirikus (Lääne praostkonnas), ning kestavad kuni 2020nda aastani. Selle sündmusegi jaoks on loodud oma koduleht www.ev100.ee, kust leiab rohkesti infot ettevõtmiste kohta, millest osa võtta.

Samasse jadasse jäävad ka Hageri kiriku 125. ja palvemaja 200. aastapäev, kuhu me kõik saame panustada. Olgem siis aktiivsed osalema ja tähistama olulisi teetähiseid nii meie endi kui meie riigi elus.

Kohila valla adventiküünla süütamine

Foto: Jaanus Kõrv

Käesoleval aastal algas adventiaeg Kohila vallas teistmoodi. Kui pikki aastaid on olnud tavaks kuulutada jõulude eel välja jõulurahu, siis seekord plaaniti pühadust varem argipäeva tuua.

27. novembril süüdati Kohila vabadussamba juures esimene adventiküünal. Sõna said valla volikogu esimees ja Hageri koguduse õpetaja Jüri Vallsalu, Kohila koguduse pastor Viljar Liht ja vallavanem Heiki Hepner, kes süütas ka adventiküünla. Ega see küünal väga põlema ei tahtnudki hakata, kuna tuul oli väga tugev. Lõpuks jäi leek Jüri Vallsalu turvaliste tuult varjavate pihkude vahel hubisema. Muusikalise osaga panustasid Hageri ja Kohila koguduse ühendkoori lauljad valla uue kultuurinõuniku Sigrid Põllu juhtimisel.

Koguduse teise poolaasta kroonika 2016

- 10.07 Leksioonid: Tõnu Lend
- 17.07 Kolmanda pühapäeva kuulutustund - vastutaja perek. Mänd. Leksioonid: Aivi Sepp
- 24.07 Jumalateenistus. Segakoor Rapla kirikus kuld-leeripäeval laulmas koos Rapla kooriga
- 31.07 Leksioonid: Arne Mänd
- 07.08 Jumalateenistuse pidas Erkki Juhandi. Leksioonid: Arne Mänd
- 14.08 Jumalateenistuse pidas Erkki Juhandi. Leksioonid: Tõnu Lend
- 21.08 Kolmanda pühapäeva kuulutustund – vastutaja perek. Pöld. Jumalateenistuse pidas Erkki Juhandi. Leksioonid: Ester Lend
- 28.08 Jumalateenistuse pidas Erkki Juhandi. Leksioonid: Tõnu Lend
- 04.09 Leksioonid: Aivi Sepp
- 11.09 Leksioonid: Arne Mänd
- 17.09 18.00 Hageri palvemaja aastapäeva eelõhtu palvetund. Mängis pasunakoor.
- 18.09 Hageri palvemaja aastapäev. 10.00 Piiblitund: Jüri koguduse õpetaja Tanel Ots
- 12.00 Jumalateenistus kirikus. Leksioonid: Tanel Ots. Muusika: Joel Ots metsasarvel, Mai Mänd orelil. Vahepeal kehakinnituseks tee ja võileivad. 15.00 Palvemaja aastapäeva koosolek. Kõnelesid: Arne Mänd, Agu Kaljuste, Marek Roots, Jüri Pootsmaa, Hillar Vatsel, Viljar Liht, Tanel Ots, Jüri Vallsalu. Laulis koguduse segakoor, kammerkoor Lambertus, mängis pasunakoor
- 25.09 Leksioonid: Arne Mänd
- 02.10 Piiblitund. Leksioonid: Reio Sepp. Laulis koguduse segakoor
- 09.10 Lõikustänapüha. Pühapäevakooli algus. Leksioonid: Juhan Pöld. Laulsid lapsed (Marta ja Ruuben)
- 16.10 Kolmanda pühapäeva kuulutustund – vastutaja perek. Ester ja Tõnu Lend. Hõbeleer. Leksioonid: Tanel Ots, Riina Ots. Kammerkoor Lambertus Nissi kirikus laulmas, tähistades ühtlasi oma 23. aastapäeva
- 23.10 Leksioonid: Silja Lepik
- 30.10 Sügisene leeripäev. Leksioonid: leerilapsed
- 06.11 Piiblitund. Leksioonid: Reio Sepp. Laulis koguduse segakoor
- 13.11 Isadepäev. Laulis lastekoor. Leksioonid: Marta Pöld
- 20.11 Kolmanda pühapäeva kuulutustund – vastutaja perek. Liblik.
- Surnute mälestuspüha. Leksioonid: Arne Mänd. Laulis kammerkoor Lambertus
- 27.11 Esimene advent. Leksioonid: Aive Künnapu. Orelimuusika Mai Mänd
- 04.12 Piiblitund. Teine advent. Leksioonid: Juhan Pöld. Segakoori 42. aastapäev. Laulis segakoor
- 11.12 Kolmas advent. Leksioonid: Juhan Pöld. Kohila Muusikakooli õpilaste kontsert
- 18.00 Kontsert “Jõulumõte”. Hageri ja Kohila koguduse ühendkoor, bänd, solistid, lapsed, ansambel.
- 18.12 Neljas advent. Kolmanda pühapäeva kuulutustund – vastutaja perek. Ots
- 24.12 Jõululaupäev. 16.00 laulab kammerkoor Lambertus, mängib pasunakoor; 18.00 laulab segakoor
- 25.12 Esimene jõulupüha. Jõulupüha perejumalateenistus. Laulab lastekoor
- 26.12 Teine jõulupüha. Kell 12 Heategevuslik jõulukontsert Kohila Mõisakooli toetuseks.
- 31.12 Vana-aasta õhtu.

Märkus: Kui pole märgitud teisiti ja oli nn. tavaline pühapäev, siis toimus alati jumalateenistus ja jutlustas õpetaja Jüri Vallsalu. Orelil organist Mai Mänd.

TEATED

EELK Kirikukogu otsusega on **soovitat igaaastane LIIKMEANNETUS 1% INIMESE SISSETULEKUST NÄIDIS:**

Kuu sissetulek:	Liikmeannetus aastas:
100.-	12.-
200.-	24.-
500.-	60.-
800.-	96.-

- * Igaaastane liikmeannetus on koguduse liikme kohustus oma koguduse ees.
- * Liikmeannetust on võimalik tasuda ka osade kaupa
- * Liikmeannetust on võimalik tasuda sularahas koguduse kantseleis või pangalaenukaardiga koguduse pangavarale. Sularahaga tasumise puhul saab inimene sellekohase kviitungi.
- * Koguduse pangavar: SEB, a/a EE311010802003930006
- * Pangas on võimalik teha vastav leping, et pank ise kannab liikmeannetuse kokkulepitud sagedusega kogudusele üle.
- * Ülekandele tuleb märkida, kelle eest ja mis perioodi eest liikmeannetus tehakse.
- * Liikmeannetuselt on võimalik saada järgmisel aastal maksuametilt tulumaksu osa tagasi. Kasutage seda võimalust.
- * Vajaduse korral annab kogudus sellekohase tõendi.

Koguduse juhatus tänab kõiki, kes on oma annetusega kogudust toetanud.

LEERIKURSUSED

Kevad-suvine leerikursus algab igal aastal 1. laupäeval peale Ülestõusmispuhi. Tunnid on laupäeviti kella 10-12 Hageri kogudusemajas. See leerikursus on mõeldud ennekõike koolinoortele. Leeripäev on juulikuul alguses

Sügisleer algab igal aastal septembri 1. laupäeval ja kestab novembri alguseni. Tunnid on laupäeviti kella 10-12 Hageri kogudusemajas. Leerikursusele kutsume ka neid, kes arvavad, et nende õige leeriaeg on möödas.

Jumalateenistused Hageris
pühapäeviti algusega kell 12.00

*

Jumalateenistused Sakus
pühapäeviti algusega kell 15.00

*

Iga kuu kolmandal pühapäeval 10.30 **kuulutuse tund** kirikus

*

Pühapäevakoolitunnid toimuvad Hageris alates Mihklipäevast Emadepäevani iga kuu teisel ja neljandal pühapäeval algusega kell 12.00. kogudusemajas.

Info Lia Kaljuste tel: 56914663

Mikk Liblik tel: 53450486

Jumalateenistuse ajal saavad lapsed olla Kiriku Läänetiiva rõdualuses lastetoas

*

Koguduse segakoor
info Anne Maasalu tel: 53051981
Aivi Otsnik tel: 5163346

Koguduse kammerkoor "Lambertus", info
Sigrid Pöld tel: 5214339
Merle Liblik tel: 5545727

Koguduse lastekoor, info
Sigrid Pöld 5214339, Merle Liblik 5545727

Koguduse puhkpilliorkester, info
Joel Ots tel: 56622896

Muusikakollektiividesse oodatakse rõõmsalt kaasa lööma!

RAAMATUKOGU

Raamatukogu on avatud iga kuu 2. ja 4. pühapäeval enne jumalateenistust kella 10.30 – 11.45.
Suvel raamatukogu puhkab kuni oktoobrini.

Infolehe "Hageri Kirik" koostajad ootavad ettepanekuid ja kaastööd järgmise lehenumbri valmistamiseks.

Samas tänavad kõiki, kes käesoleva numbri valmimisele kaasa aitavad.

Lehe koostasid: Aivi Sepp (aivi.sepp17@gmail.com) ja Juhan Pöld (juhan.pold@gmail.com)

Küljendus: Aivar Kaseste. Trükkikoda: **KATARIINA PRINT**

EELK Hageri Lambertuse kogudus
Registr. nr: 80209464
A/a EE311010802003930006
www.eelk.ee/hageri, hageri@eelk.ee

Koguduse kantselei: Hageri kirikla,
Raplamaa 79701
Tel. 4836121 ja 56453660 (õpetaja)